

BM 27 k. Pcs.

Derivált
1976. VIII. 17. Jany

BELÜGYMINISZTERIUM

BELSŐ HASZNÁLATRA!

10—21/27/1975.

* — 0030

[Handwritten signature]

AZ ÁLLAMI TŰZOLTÓSÁG SZOLGÁLATI SZABÁLYZATA

BELÜGYMINISZTERIUM

1975.

1 péld. érkezett.

BELÜGYMINISZTERIUM

Szám: 10—21/27/1975.

SZIGORÚAN BELSŐ HASZNÁLATRA!

Kt. = 40 - 30 - 24 / 75

Lap. sz.: füzet

Érk.: 1976 JUL 3 -

Qszintőzö

Flavasi

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK**

**27. számú
P A R A N C S A**

Budapest, 1975. év december hó 22-én.

Tárgy: Az állami tűzoltóság Szolgálati Szabályzatának kiadása.

A tűz elleni védekezésről és a tűzoltóságról szóló 14/1973. (VI. 2.) MT számú rendelet 4. §-ában foglalt felhatalmazás alapján, az állami tűzoltóság Szolgálati Szabályzatát kiadom. A Szolgálati Szabályzatban foglaltak elsajátítása és megtartása érdekében

m e g p a r a n c s o l o m :

1. A Szolgálati Szabályzatot az állami tűzoltóság valamennyi tagja köteles megismerni és rendelkezéseit megtartani. Minden előljáró kötelessége, hogy a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseit alárendeltjeivel elsajátíttassa és megtartassa.
2. A BM Tűzoltóság országos parancsnoka gondoskodjon a Szolgálati Szabályzat oktatásának megszervezéséről.
3. A Szolgálati Szabályzat 1976. január 1. napján lép hatályba, ezzel egyidejűleg az állami tűzoltóság 1959-ben kiadott Szolgálati Szabályzatát hatályon kívül helyezem.

BENKEI ANDRÁS s. k.,
belügyminiszter

Készült: 5030 példányban.
Kapják: elosztó szerint.

13-12/2/75

I. RÉSZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. Az állami tűzoltóság (a továbbiakban: tűzoltóság) Szolgálati Szabályzata (a továbbiakban: Szabályzat) rendelkezései a tűzoltóság hivatásos állományú tagjaira (a továbbiakban: tűzoltó) vonatkoznak. A Szabályzat meghatározza a tűzoltó szolgálati jogait, kötelességeit, a tűzoltói szolgálat ellátásának szabályait.
2. A Szabályzat rendelkezéseit az állami tűzoltóság kinevezett és szerződéses polgári alkalmazottaira (a továbbiakban: polgári alkalmazott) értelemszerűen kell alkalmazni.
3. A tűzoltóság személyi állományába csak a Személyzeti Munka Rendjében meghatározott követelményeknek megfelelő személy vehető fel.

A tűzoltóság állományába felvett személyeknek esküt kell tenni. Az eskü szövegét az 1. sz. melléklet tartalmazza.

A TŰZOLTÓSÁG SZERVEZETE, IRÁNYÍTÁSA, FELADATA, MŰKÖDÉSE ÉS SZOLGÁLATI TAGOZÓDÁSA

A tűzoltóság szervezete, irányítása és feladata

4. A tűzoltóság irányítására, szervezésére, szervezetére, feladatára, hatáskörére és működésére vonatkozó alapvető rendelkezéseket az 1973. évi 13. sz. törvényerejű rendelet, illetőleg annak végrehajtásáról szóló 14/1973. (VI. 2.) MT sz. rendelet, valamint a 4/1974. (VIII. 1.) BM sz. rendelet határozza meg.
5. A tűzoltóság egységes elvek alapján szervezett és működő rendészeti szerv; központi szerve a Belügyminisztérium szerveként, területi szervei pedig tanácsi intézményként, az illetékes tanács végrehajtó bizottsága igazgatási feladatokat ellátó szakigazgatási szervének, illetőleg a járási hivatalnak irányítása alatt működnek. A tűzoltóság tevékenységének központi irányítását a belügyminiszter a BM Tűzoltóság országos parancsnoka útján látja el.
6. A tűzoltóság területi szervei szaktevékenységének irányítását és ellenőrzését a felettes tűzoltóparancsnokság látja el.
7. Az állami tűzoltóságnál:
 - a) a Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnokság valamennyi állami tűzoltóparancsnokságnak,
 - b) a fővárosi, megyei tűzoltóparancsnokság a főváros, illetőleg a megye területén levő megyei városi, megyei városi-járásai, városi, városi-járásai, fővárosi-kerületi, járási, üzemi tűzoltóparancsnokságnak, őrsparancsnokságnak és kirendeltségnek,
 - c) a megyei városi, megyei városi-járásai, városi, városi-járásai, fővárosi-kerületi, járási tűzoltóparancsnokság a működési területén levő üzemi tűzoltó őrsparancsnokságnak és kirendeltségnekfelettes parancsnoksága.

8. A tűzoltóság feladata:

- a) a tűzkárok elleni védekezés érdekében — jogszabályok keretei között — megelőzési előírások, illetve szabályok megállapítása, hatósági és egyéb intézkedések tétele, a tűzvédelmi előírások megtartásának ellenőrzése,
 - b) a tűzoltási feladatok ellátása és közreműködés az egyéb kárelhárításban,
 - c) a tűzesetek körülményeinek felderítése érdekében tűzvizsgálat tartása, illetve abban közreműködés,
 - d) az önkéntes és a vállalati tűzoltóságok tűzvédelmi tevékenységének irányítása.
9. A tűzoltóság tűzvédelmi feladatait az állampolgárok közreműködésével látja el.
10. A tűzoltóság tűzoltási-kárelhárítási feladatait az önkéntes és a vállalati tűzoltóságokkal együttesen, a költségvetési szervek, az állami vállalatok, a szövetkezetek, az egyéb gazdálkodó szervek, a társadalmi szervezetek és más jogi személyek, valamint az állampolgárok részvételével és segítségével, a honvédségi, határőrségi, rendőri és munkásőri erőkkel együttműködve végzi.

Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnokság

11. A Belügyminisztérium Tűzoltóság országos parancsnoka (a továbbiakban: országos parancsnok) a tűzoltóság egységeinek, illetőleg tagjainak a jelentősebb tűz- és káreset felszámolására, az ezekkel kapcsolatos jelentésre, adatszolgáltatásra, valamint a nagygyakorlatok tartására vonatkozóan, közvetlen utasítás adási jogkörrel rendelkezik.
12. A Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnokság (a továbbiakban: BM TOP) feladata a tűzvédelmi feladatok ellátásának ágazati és a tűzoltóság tevékenységének központi irányítása a vonatkozó jogszabályokban, illetőleg az ügyrendjében meghatározottak szerint.
13. A BM TOP munkáját az országos parancsnok irányítja.

14. Az országos parancsnok az irányító jogkörét a helyettese, az osztályvezetők, az önálló alosztályvezető, az alosztályvezetők és a Központi Ügyelet útján gyakorolja.
15. Az országos parancsnokot — akadályoztatása esetén — az országos parancsnokhelyettes, illetve a helyettesítéssel megbízott teljes jogkörrel helyettesíti.

BM TOP osztályvezető, önálló alosztályvezető

16. Az osztályvezető, önálló alosztályvezető, a szaktevékenységével összefüggő ügyekben valamennyi tűzoltóparancsnokság felé a vonatkozó rendelkezésben meghatározott ellenőrzési, azzal összefüggően intézkedési, beszámoltatási és külön meghatározott esetekben utasítási joggal rendelkezik.
17. Az osztályvezető, önálló alosztályvezető, a szaktevékenységével összefüggő ügyeken túl jogosult és köteles valamennyi tűzoltóparancsnokság felé azokban az ügyekben is intézkedni, amelyekre az országos parancsnok vagy annak helyettese feljogosítja.
18. Az osztályvezető, önálló alosztályvezető jogosult a szaktevékenységével összefüggő ügyekben beosztottait valamennyi tűzoltóparancsnokság területére — külön nyíltparancscsal — kirendelni és meghatározott feladat végrehajtására utasítani.
19. Az osztályvezető, az önálló alosztályvezető távollétére helyettesét kijelöli, aki erre az időre, az őt megillető jogkört gyakorolja.

BM TOP alosztályvezető

20. Az alosztályvezetőt szaktevékenységével összefüggő ügyekben az osztályvezetővel (önálló alosztályvezetővel) azonos jogok illetik meg.

Távollétére helyettesét kijelöli, aki erre az időre az alosztályvezető jogkörét gyakorolja.

Fővárosi, megyei tűzoltóparancsnokság

21. A fővárosi, megyei tűzoltóparancsnokság élén a fővárosi, megyei tűzoltóparancsnok áll.
22. A fővárosi, megyei tűzoltóparancsnokság a főváros, illetve a megye területén a tűzoltóságok tűzmegelezéssel, tűzoltással és egyéb kárelhárítási feladatokkal, valamint a tűzvizsgálattal kapcsolatos szaktevékenységét — a tűzoltást, kárelhárítást a jogszabályok szerint közvetlen utasítással — irányítja, ellenőrzi.
23. A fővárosi, megyei tűzoltóparancsnokság részletes feladatát Ügyrend tartalmazza.
24. A fővárosi, megyei tűzoltóparancsnokot — akadályoztatása esetén — a parancsnokhelyettes teljes jogkörrel helyettesíti.

Fővárosi tűzoltóparancsnokság osztályvezető, önálló alosztályvezető, megyei tűzoltóparancsnokság csoportvezető

25. Az osztályvezető, önálló alosztályvezető, csoportvezető, a szaktevékenységével összefüggő ügyekben a főváros, a megye területén, valamennyi alsóbb szintű tűzoltóparancsnokság felé ellenőrzési, azzal összefüggően intézkedési, beszámoltatási és külön meghatározott esetekben utasítási joggal rendelkezik.
26. Az osztályvezető, önálló alosztályvezető, csoportvezető, a szaktevékenységével összefüggő ügyeken túl jogosult és köteles azokban az ügyekben is intézkedni, amelyekre a fővárosi, megyei tűzoltóparancsnok vagy helyettese feljogosítja.
27. Az osztályvezető, önálló alosztályvezető, csoportvezető jogosult a szaktevékenységével összefüggő ügyekben beosztottait a főváros, megye területén működő valamennyi tűzoltóparancsnokságra — külön nyíltparancssal — kirendelni és meghatározott feladat végrehajtására utasítani. Az osztály-, csoport-, önálló alosztályvezető távollétére helyettesét kijelöli, aki erre az időre az őt megillető jogkört gyakorolja.

Fővárosi tűzoltóparancsnokság alosztályvezető

28. Az alosztályvezetőt — a 27. pontban meghatározott eset kivételével — szaktevékenységével összefüggő ügyekben az osztályvezetővel azonos jogok illetik meg.

Távollétére helyettesét kijelöli, aki erre az időre az őt megillető jogkört gyakorolja.

Megyei városi, megyei városi-járási, városi, városi-járási, fővárosi kerületi, járási tűzoltóparancsnokság

29. A parancsnokságok élén a tűzoltóparancsnok áll, akit távollétében helyettese teljes jogkörrel helyettesít.
30. Részletes feladatait Ügyrend tartalmazza.

Üzemi tűzoltóparancsnokság

31. Az üzemi tűzoltóparancsnokság élén az üzemi tűzoltóparancsnok áll, akit távollétében helyettese, ennek hiánya esetén a parancsnok által kijelölt vagy megbízott helyettesít, aki erre az időre a parancsnok jogkörét gyakorolja.
32. Részletes feladatait Ügyrend tartalmazza.

Üzemi tűzoltó őrsparancsnokság, kirendeltség

33. Az üzemi tűzoltó őrsparancsnokság, kirendeltség élén a tűzoltó őrsparancsnok, illetve kirendeltségvezető áll, akit távollétében a tűzoltó őrsparancsnok, kirendeltségvezető előljárója által kijelölt vagy megbízott helyettesít.

A helyettesítőt arra az időre a tűzoltó őrsparancsnok, kirendeltségvezető jogköre illeti meg.

34. Részletes feladatait Ügyrend tartalmazza.

A tűzoltóság szolgálati tagozódása és főbb feladatai

Tűzmegeelőzési szolgálat

35. A tűzmegeelőzési szolgálat a hatáskörébe tartozó hatósági, szakhatósági, tűzvizsgálati, propaganda, statisztikai adat-szolgáltatási, valamint a tűzvédelmi szervezettel, az önkéntes és a vállalati tűzoltósággal kapcsolatos feladatokat hajtja végre.

Tűzoltási, kárelhárítási szolgálat

36. A tűzoltási és a kárelhárítási szolgálatot a tűzoltóparancsnokságok készenléti létszáma látja el a rendszeresített felszerelésekkel.

37. Tűzoltási és kárelhárítási feladatok

a) Tűzeseteknél:

- a veszélyben levő személyek mentése,
- az anyagi javak védelme,
- a tűz terjedésének megakadályozása,
- a tűz eloltása.

b) Közreműködés:

- közvetlen tűz- vagy robbanásveszély esetén a biztonsági intézkedések végrehajtásában,
- ár- és belvíz, földrengés, földcsuszamlás által okozott károk elhárításában és a mentési munkálatokban.

c) Segítségnyújtás:

egyéb káreseteknél, ideértve a baleseteket is, ha azt életveszély elhárítása, vagy a közrend, illetőleg a közbiztonság védelme szükségessé teszi.

A feladatok végrehajtására vonatkozó részletes előírásokat külön szabályzatok tartalmazzák.

38. A készenléti szolgálatot a szolgálatparancsnok (szerparancsnok) irányítja.
39. A készenléti szolgálatot ellátók — az ügyeletesek, a híradó szolgálatosok és az állománytáblázatban meghatározott

egyéb beosztásúak — feladataikat váltással, meghatározott szolgálati rendszerben látják el. Szolgálatcserét a szolgálatparancsnok engedélyezhet.

40. A tűzoltóparancsnok — indokolt esetben — egyes személyeket a szolgálatban visszatarthat, szolgálatra berendelhet, a szolgálatból eltávozást (lelépést) engedélyezhet.
41. A személyi állomány részére az országos parancsnok, helyettese vagy megbízottja, illetőleg a fővárosi, megyei tűzoltóparancsnok rendkívüli készenléti szolgálatot rendelhet el, ha:
- tűz- vagy káreset körülményei azt indokolják,
 - a bekövetkezett, vagy előreláthatóan bekövetkező tűz- vagy káresetet a szolgálatban levő készenléti állomány nem tudja leküzdeni,
 - a bekövetkezett, vagy előreláthatóan bekövetkező tűz- vagy káresettel kapcsolatos feladatok elvégzése mellett, a folyamatos készenlét csak rendkívüli készenléti szolgálattal biztosítható.

A rendkívüli készenléti szolgálat a teljes személyi állományra (a továbbiakban: teljes rendkívüli készenléti szolgálat), vagy egy részére (a továbbiakban: részleges rendkívüli készenléti szolgálat) is elrendelhető.

42. Olyan esetben, amikor a rendkívüli készenléti szolgálatnak az országos parancsnok, a fővárosi vagy a megyei tűzoltóparancsnok részéről történő elrendelése nyilvánvaló kétséget, illetve hátrányt jelentene a beavatkozásra, a rendkívüli készenléti szolgálatot — a 41. pontban meghatározott esetekben — az illetékes egységparancsnok is elrendelheti. Intézkedését azonban haladéktalanul köteles jelenteni a felettes tűzoltóparancsnokságnak.
43. A részleges rendkívüli készenléti szolgálat a készenléti szolgálat erősítésére hivatott, amivel a rendszeresített készenléti gépjárműveken túl a tartalék gépjárművekhez szükséges létszámot, a szabadnapon levők egy részének berendelésével kell biztosítani.
- Részleges rendkívüli készenléti szolgálat alatt szabadság, eltávozás csak indokolt esetben engedélyezhető. A már szabadságon, eltávozáson levők készenléti szolgálatra nem rendelhetők be.

A részleges rendkívüli készenléti szolgálatra való igénybevétel folyamatosan a 48 órát nem haladhatja meg, s azt követően legalább 12 óra szabadidőt kell biztosítani.

44. A teljes rendkívüli készenléti szolgálat az összes meglevő vagy átcsoportosított szer, felszerelés vonulását hivatott biztosítani a szabadnapon levő teljes személyi állomány berendelésével.

A teljes rendkívüli készenléti szolgálat alatt — a szolgálatot elrendelő parancsnok — szabadságot, eltávozást nem, vagy csak halaszthatatlan esetben engedélyezhet.

45. A rendkívüli készenléti szolgálatra berendeltek részére — amennyiben az a 8 órát meghaladja — rendszeres étkezést és pihenést kell biztosítani.

A napirend, munkarend általános szabályai

46. A készenléti szolgálat alatti tevékenységet a 2. sz. mellékletben közölt napirend alapján, a tűzoltóparancsnok határozza meg.
47. A készenléti pihenő tartamát a készenléti szolgálat közvetlen irányítója — szükség szerint — megváltoztathatja.
48. A készenléti szolgálatosok pihenőideje alatt, az ór- és a híradóügyeletes szolgálatot folyamatosan fenn kell tartani.
49. A napi 8 órás készenléti szolgálatot ellátók munkarendjét a tűzoltóparancsnok szabályozza.

A készenléti szolgálat váltása (őrségváltás)

50. A készenléti szolgálat váltását (a továbbiakban: váltás) a napirendben meghatározott időben kell végrehajtani. A váltás rendjét a 3. sz. melléklet tartalmazza. A váltást szükség szerint, de legalább heti egy alkalommal az egységparancsnok tartozik személyesen ellenőrizni.
51. A szolgálatba lépők a váltás előtt úgy kötelesek a lakatnyába bevonulni, hogy a váltásra való felkészüléshez megfelelő idő álljon rendelkezésre.

52. A váltás időtartama alatt — a váltás végét jelző csengőjelzés előtt — riasztás esetén a szolgálatot átadó csoport köteles vonulni.

A készenléti szolgálatot ellátók Szolgálatparancsnok

53. A szolgálatparancsnok a tűzoltóparancsnok közvetlen alárendeltje.

54. A szolgálatparancsnok felelős:

- a) a készenléti állomány szolgálatáért, oktatásáért, neveléséért, fegyelmeért, a napirendben foglaltak megtartásáért és végrehajtásáért, a tűz- és káresetekkel kapcsolatos feladatok végrehajtásáért,
- b) a készenléti szerek és felszerelések üzembiztonságáért, karbantartásáért, meglétéért,
- c) a készenléti szolgálat váltásának végrehajtásáért,
- d) az egyéni és a málházott, valamint a rendszeresített felszerelések rendeltetésszerű használatáért, készenléti állapotáért,
- e) a 4. sz. mellékletben meghatározott és egyéb rendszeresített okmányok, nyilvántartások vezetéséért, a készenléti szolgálatot ellátók által vezetendő okmányok, elszámolások, nyilvántartások felügyeletéért,
- f) riasztás esetén a riasztási fokozat meghatározásáért, a tűz- és káreset helyére történő vonulásért, a vonatkozó szabályzatban foglaltak szerint a tűzoltási vagy kárelhárítási munka irányításáért,
- g) a Riasztási és Segítségnyújtási, a Tűzoltási, valamint az az egyéb tervek meglétéért és naprakész állapotáért,
- h) a laktanya rendjéért, tisztaságáért,
- i) a balesetvédelmi és közegészségügyi szabályok megtartásáért,
- j) a részére meghatározott tűzvizsgálati feladatok és adat-szolgáltatások elvégzéséért.

55. A szolgálatparancsnokot a szerparancsnok helyettesíti.

Szerparancsnok

56. A szerparancsnok, a szolgálatparancsnok (őrsparancsnok) közvetlen alárendeltje.

57. A szerparancsnok felelős:

- a) a készenléti állomány szolgálatáért, oktatásáért, neveléséért, fegyelmeért, a napirendben foglaltak megtartásáért és végrehajtásáért,
- b) a készenléti szerek és felszerelések meglétéért, karbantartásáért,
- c) a körlet rendjéért, tisztaságáért,
- d) a készenléti szolgálatosok öltözködéséért,
- e) riasztás esetén a tűz- és káreset helyére történő vonulásáért — a vonatkozó szabályzatban foglaltak szerint — a tűz- és káresetnél a feladatok irányításáért, végrehajtásáért, a tűzoltás ideje alatti tűzvizsgálati feladatok ellátásáért, a statisztikai adatok rögzítéséért.

Ott, ahol szolgálatparancsnok beosztás rendszeresítve nincs, a készenléti szolgálat irányítása a szerparancsnok feladata, ami megegyezik a szolgálatparancsnok feladataival.

Szerparancsnok-helyettes

58. A szerparancsnok-helyettes a szerparancsnok közvetlen alárendeltje.

59. Felelős a rábízott szerre, felszerelésre beosztottak irányításáért, valamint a szerparancsnok által meghatározott feladatok végrehajtásáért.

60. A szerparancsnok távollétében ellátja annak feladatait.

A készenléti és egyéb gépjármű vezetője

61. A készenléti és egyéb gépjármű vezetője a tűzoltóparancsnok, szerparancsnok közvetlen alárendeltje.
62. A gépjárművezető felelős:
 - a) a kezelésére, gondjaira bízott gépjármű, illetőleg gépjárműfecskeendő, szivattyú, különleges tűzoltó-gépjármű (a készenléti szerben elhelyezett kismotorfecskeendő) kezeléséért, karbantartásáért, üzembiztonságáért,
 - b) a gépjármű rendszeresített nyilvántartási, igénybevételi és menetokmányainak vezetéséért, a közlekedés szabályainak megtartásáért.

Gépkezelő

63. A tűzoltóság használatában levő gépek (létra, daru, kompresszor, rohamcsónak, stb.) kezelését — szolgálati csoportonként — kijelölt gépkezelők végzik.
64. Gépkezelő csak a szükséges tanfolyammal (szakvizsgával) rendelkező tűzoltó lehet.
65. A gépkezelő a szolgálatparancsnok, illetve a szerparancsnok közvetlen alárendeltje.
66. A gépkezelő felelős:
 - a) a gép kezeléséért, karbantartásáért, üzembiztonságáért,
 - b) a géphez rendszeresített üzemeltetési, ellenőrzési, nyilvántartási okmányok vezetéséért,
 - c) beavatkozásnál a szabályzatokban foglaltak megtartásáért.

Kismotorfecskeendő-kezelő

67. A készenléti kismotorfecskeendők kezelését — szolgálati csoportonként kijelölt — kismotorfecskeendő-kezelők végzik.

68. A kismotorfecskeendő-kezelő a szerparancsnok közvetlen alárendeltje.
69. A kismotorfecskeendő-kezelő felelős:
- a) a kismotorfecskeendő kezeléséért, karbantartásáért, üzembiztonságáért, az üzem- és kenőanyagok meglétéért,
 - b) a kismotorfecskeendő rendszeresített üzemeltetési, nyilvántartási, igénybevételi okmányainak vezetéséért,
 - c) tűz- és káreseteknél a vonatkozó szabályzatokban foglaltak megtartásáért.

Készenléti szolgálatra beosztott tűzoltók

70. A készenléti szolgálatra beosztott tűzoltók a szolgálat ellátása vonatkozásában közvetlen alárendeltjei a szerparancsnoknak, illetve annak a szerparancsnokhelyettesnek, akinek az irányítása alá tartozó szerre beosztást nyertek.
71. A készenléti szolgálatra beosztott tűzoltó kötelessége, hogy:
- a) a szolgálat átvétele során csak üzemképes és a biztonsági előírásoknak megfelelő felszerelést vegyen át,
 - b) ismerje a meglévő tűzoltószerke és felszerelések mennyiségét, helyét, szerelését, használatát, karbantartását.

Híradó ügyeletes

72. A híradó ügyeletes a szolgálat-, illetve szerparancsnok közvetlen alárendeltje.
73. Ismerje és kezelje a híradóeszközöket.
Felelős a kiadott felszerelések és iratok meglétéért.
74. Vegye fel a tűz- és káresetjelzéseket és riassza a megfelelő készenléti rajokat, felszereléseket.
75. A vonuló és a káresetnél tartózkodó rajjal tartson kapcsolatot.
76. A készenléti rajok káresethez történő riasztását és a kivonult egység visszajelzéseit jelentse a vonatkozó rendelkezésekben meghatározott előljárónak.

77. Ismerje a híradó szolgálattal kapcsolatos szabályzatokat, parancsokat, utasításokat, vezesse az 5. sz. mellékletben meghatározott és a BM TOP Központi Ügyelet Ügyrendjének 5. sz. mellékletében megjelölt okmányokat.

Ügyeleti szolgálat

78. A BM TOP Központi Ügyelete, a BM TOP Tűzoltási Alosztálya, a fővárosi, megyei ügyelet, a Fővárosi Tűzoltóparancsnokság Tűzoltási és Tanulmányi Osztály vezetőjének, illetőleg a megyei tűzoltóparancsnokság tűzoltási és kiképzési csoportvezetőjének közvetlen irányításával látja el feladatát.
79. Az ügyeleti szolgálatot külön Ügyrend szabályozza.

Egyéb szolgálatok

80. Külön parancsokban vagy utasításokban meghatározottak szerint a tűzoltó ellát:
- őr-, járőr-,
 - rendezvény ügyeleti-,
 - egyéb ügyeleti jellegű szolgálatot.
81. Az őr-, járőrszolgálat a tűzoltói feladatok ellátásának állandó jellegű vagy egyes alkalmakra szervezett formája.
82. Működését és feladatát „Az őr-, járőrszolgálati utasítás” tartalmazza, amelynek és az egyéb ügyeleti jellegű szolgálatnak a meghatározása a tűzoltóparancsnok, jóváhagyása a fővárosi, megyei tűzoltóparancsnok feladata.
83. A rendezvény ügyeleti szolgálat az összefüggő tűzvédelmi szabályok megtartását ellenőrzi.
84. Működését és feladatát az országos parancsnok határozza meg.

„M” és „RBV” szolgálat

85. Az „M” és „RBV” szolgálat — a tűzoltóparancsnok irányításával — az állomány mozgósítását, radiológiai-, biológiai- és vegyvédelmét szervező feladatokat látja el.
86. Működését külön utasítás szabályozza.

Képzési szolgálat

87. Szervezi az állami, az önkéntes és a vállalati tűzoltóság tagjainak kiképzését, rendszeres továbbképzését, a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint, s a továbbképzés részeként a tűzoltóversenyeket.
88. Szervezi, irányítja és ellenőrzi a szakmai továbbképzést.
89. Szervezi, irányítja a tűzoltói állomány politikai, szakmai felkészültségének, segíti általános műveltségének fejlesztését.
90. Segíti a kádertartalékok kiválasztását, képzését, az állomány folyamatos nevelését.

Személyügyi szolgálat

91. Segíti a parancsnokot a kádermunkára vonatkozó parancsok, utasítások végrehajtásában.
92. A Személyzeti Munka Rendjében és a Személyzeti Hatásköri Listában foglaltaknak megfelelően végzi a személyi állomány kinevezéssel, véglegesítéssel, áthelyezéssel, átminősítéssel, vezénnyel, szolgálati viszony megszüntetéssel, utánpótlással, minősítéssel, előléptetéssel, kitüntetéssel, dícséréssel, jutalommal, házasságkötéssel, személyzeti- és kádernyilvántartással, stb. kapcsolatos ügyeit.
93. Segíti a parancsnok fegyelmező, nevelő munkáját, a fegyelmi eljárások során a törvényesség, a Fegyelmi Szabályzatban meghatározott elvek és eljárási szabályok megtartását.

Anyagi-műszaki és pénzügyi szolgálat

94. Felméri a szolgálati feladatok ellátásához az elhelyezési, az anyagi és technikai szükségleteket.
95. Gondoskodik az indokolt szükségletek és a jogos igények kielégítéséről, mindazon anyagok és technikai eszközök vonatkozásában, amelyek gazdálkodási, illetve ellátási hatáskörébe tartoznak.
Megszervezi, irányítja, illetve végzi az anyaggazdálkodás körébe tartozó teendőket, valamint intézi az anyagi szolgálathoz tartozó egyéb ügyeket.
96. Összeállítja és végrehajtja az éves költségvetéseket, ennek keretében biztosítja a tűzoltóság zavartalan működésének anyagi és pénzügyi feltételeit. Elkészíti a meghatározott időszakokra szóló terveket.
97. Biztosítja az állomány illetményrel való ellátását. Teljesíti a szükséges kiadásokat és gondoskodik a bevételek beszedéséről.
98. Gondoskodik a tűzoltóság működéséhez szükséges műszaki felszerelések fejlesztéséről.

Egészségügyi szolgálat

99. Az egészségügyi szolgálat — ahol működik — a Belügyminisztérium állományára vonatkozó előírások szerint végzi az egészségügyi ellátással kapcsolatos feladatokat.
100. Megelőző egészségügyi tevékenységét a fővárosi, megyei tűzoltóparancsnok szabályozza.
101. Elvégzi a felvételre jelentkezők egészségügyi vizsgálatát.
102. Rendszeresen vizsgálja a szolgálat egészségi ártalmait, és gondoskodik azok megelőzéséről. Szükség esetén javaslatot tesz a BM TOP-nak a megelőzéssel kapcsolatos tennivalók országos elrendelésére.

Irodai szolgálat

103. Az irodai szolgálat a gyors- és gépirói feladatokat, ügykezelést végzi a vonatkozó Ügykezelési Szabályzatban és az Irattári Tervben meghatározottak szerint. Külön megbízás alapján ellátja az egyéb adminisztrációs feladatokat is.

A TŰZOLTÓSÁG TAGJAINAK KÖTELESSÉGE

A tűzoltó általános kötelességei

104. A tűzoltó kötelessége: a jogszabályok, a szabályzatok, a parancsok, az utasítások és az egyéb rendelkezések megtartása, beosztásának megfelelően a megelőző tűzvédelmi, tűzoltási feladatok ellátása, részvétel a tűzesetek körülményeinek felderítésében és közreműködés az egyéb kárelhárításban.
105. A tűzoltó teljesítse az esküben vállalt kötelezettségét, továbbá:
- tisztelje és szeresse a dolgozó népet, következetesen képviselje a Magyar Szocialista Munkáspárt politikáját,
 - magatartásával szerezzen tekintélyt a tűzoltói szolgálatnak és biztosítsa annak megbecsülését,
 - állandóan fejlessze a politikai és szakmai ismereteit, általános műveltségét,
 - legyen fegyelmezett, előzékeny és udvarias,
 - külső megjelenése legyen ápoltság, gondozottság,
 - legyen bajtársias, tisztelje és segítse munkatársait.

A tűzoltó magatartása szolgálatban és szolgálaton kívül

106. A tűzoltó mindenkor hivatásához méltó magatartást tanúsítson.
107. Szolgálati tevékenysége során mindenkor a törvényes rendelkezések szerint járjon el, szerezzen érvényt a tűzvédelmi jogszabályoknak.
108. Szolgálatát végezze öntudatosan, fegyelmezetten, s következetesen tartsa meg a szolgálati parancsokat, utasításokat. Ápolja és óvja a kezelésére bízott felszereléseket, gondoskodik azok üzembiztonságáról.

109. A tűzoltó szolgálati ideje alatt szeszestalt nem fogyaszthat, szerencsejátékot nem folytathat.
110. Szeszesital hatása alatt álló tűzoltó szolgálatot nem láthat el. Azt, aki ittassága miatt a szolgálatát nem láthatja el, felelősségre kell vonni és a szolgálatból kiesett időre illetményét a vonatkozó pénzügyi utasítások alapján csökkenteni kell.
111. A szolgálati érintkezés alkalmával, valamint polgári személyeknél az „Ön” megszólítást kell alkalmazni.
112. Az előljárók és a feljebbvalók, alárendeltjeiket és az alacsonyabb rendfokozatúakat — szolgálati érintkezéskor — vezeték névvel és rendfokozattal, vagy csak rendfokozattal szólítsák meg.
Az utóbbi esetben a megszólítás után az „elvtárs” szót kell használni (pl. Takács tizedes elvtárs).
113. Az alárendeltek és az alacsonyabb rendfokozatúak előljáróikat és feljebbvalóikat rendfokozatuk, vagy beosztásuk megnevezésével és az „elvtárs” szó hozzáfűzésével szólítják meg (pl. hadnagy elvtárs, parancsnok elvtárs).
114. A tűzoltók szolgálati érintkezése — parancsadás, jelentés, kérelem, panasz előterjesztése — vigyázzállásban történik.
115. Az előljáró, feljebbvaló, ha olyan beosztottak közé érkezik, akik őt nem ismerik és ez szükséges, mutatkozzon be. (Pl. Elvtársak! Bemutatkozom. Kiss József százados, szolnoki szolgálatparancsnok vagyok.)
116. A tűzoltó jelentkezése, az előljárójának (feljebbvalójának) megszólításával és saját nevének, rendfokozatának megjelölésével történjen. (Pl. Hadrnagy elvtárs! Tóth tizedes jelentkezem.)
117. A tűzoltó, ha az előljáró, feljebbvaló őt nem ismeri, teljes nevének, rendfokozatának, szolgálati beosztásának megjelölésével jelentkezzen. (Pl.: Örnagy elvtárs! Tóth Zoltán tizedes, szerparancsnok-helyettes jelentkezem.)
118. Ha a tűzoltó előljáró, vagy feljebbvaló jelenlétében másik tűzoltót akar megszólítani, arra kérjen engedélyt az előljárótól, vagy feljebbvalótól. (Pl.: Főhadnagy elvtárs, kérek engedélyt, hogy Nagy tizedeshez szólhassak.)

119. A tűzoltó, az előljáró, feljebbvaló szobájába hajadonfővel csak akkor léphet be, ha derékszíjat nem visel.
Derékszíjat viselő tűzoltó sapkával (sisakkal) a fején léphet be.
120. A tűzoltó, előljárójának, feljebbvalójának helyiségébe — illetve olyan helyiségbe, ahol előljáró tartózkodik — történő belépésekor jelentse a belépése okát vagy célját.
- [Pl.: — Hadnagy elvtárs! Tóth tizedes jelentem, parancsára megjelentem.
— Hadnagy elvtárs! Tóth tizedes jelentem, hogy Nagy őrnagy elvtárs utasítására megjelentem.
— Hadnagy elvtárs! Tóth tizedes kérek engedélyt jelenteni (kérdezni).
— Hadnagy elvtárs! Tóth tizedes kérek engedélyt kérelemre (panaszra).
— Hadnagy elvtárs! Tóth tizedes kérek engedélyt a helyiségben tartózkodni.]
121. A tűzoltó előljáró, vagy feljebbvaló jelenlétében csak akkor ülhet le és döhányozhat, ha erre engedélyt kért és kapott.
122. Ha több előljáró, vagy feljebbvaló tartózkodik a helyiségben, a tűzoltó a magasabb beosztású előljárónál, ha annak személyét nem ismeri, a legmagasabb rendfokozatú feljebbvalónál jelentkezzék.
123. Ha a tűzoltó olyan szolgálati helyiségbe lép be, ahol számára ismeretlen polgári ruhás — de tudomása szerint nála magasabb rendfokozatú, beosztású — tűzoltók vannak, „Kérem a megszólítást” szavakkal forduljon az ott levőkhöz, majd ezt követően jelentsen, kérjen.
124. Ha az előljáró, vagy feljebbvaló a szolgálati érintkezést befejezte, „Végeztem!” szóval hozza azt az alárendelt, vagy az alacsonyabb rendfokozatú tudomására, amire az „Értettem!” szóval válaszoljon, majd ezt követően távozhat.
125. A csoportban tartózkodó tűzoltók: „Tiszt elvtársak!”, vagy „Elvtársak!” vezényszóra, vigyázz állásban fogadják az érkező előljárót. A vezénylő a csoport parancsnoka, vagy a

csoportban a legmagasabb rendfokozatot viselő legyen, aki a vezényszó elhangzása után jelentkezzen az előljárónál.

Az előljáró váratlan érkezése esetén az őt észlelő, „Előljáró!” szóval hívja fel a vezénylő figyelmét az előljáró érkezésére.

126. A tűzoltó a fegyveres erők és testületek, valamint a rendészeti szervek tagjai számára tiltott helyeket nem látogathat.
127. A tűzoltó szolgálatban és szolgálaton kívül, haladéktalanul intézkedjen, ha tűzveszélyt, vagy a tűzvédelem érdekét sértő egyéb eseményt észlel.
128. Az utcán, közterületen az egyenruhát viselő tűzoltó nem étkezhet, olyan tárgyat, csomagot stb. nem vihet, olyan munkát nem végezhet, amely az egyenruha tekintélyét sérti, vagy akadályozza őt a tiszteletadás teljesítésében.
129. Ha az előljáró a tűzoltót (tűzoltókat) megdicséri, vagy előléptetés, kitüntetés, jutalmazás alkalmával jókívánságait fejezi ki, a tűzoltó (tűzoltók) „A dolgozó népet szolgálom (szolgáljuk)” szavakkal válaszoljon (válaszoljanak).
130. A tűzoltó, szolgálaton kívül olyan magatartást tanúsítson, amely nem sérti a testület és az egyenruha tekintélyét.
131. A tűzoltó, szolgálaton kívül is csak olyan mértékben fogyaszthat szeszesítalt, amely ítélőképességében nem gátolja.
132. A tűzoltó, bármely engedélyezett egyesület tagja lehet.
133. A tűzoltó, ápolja és őrizze a barátságot, az elvtársi szellemet a fegyveres erők, a fegyveres testületek és a rendészeti szervek tagjaival, az állami és a társadalmi szervek dolgozóival.

Előljárók és alárendeltek

134. A tűzoltók — szolgálati beosztásuktól függően — egymáshoz való viszonyukban, rendfokozatra való tekintet nélkül, előljárók, vagy alárendeltek.
135. Előljáró az, akinek a tűzoltó, szolgálati beosztás alapján — akár ideiglenes jelleggel is — alá van rendelve.

136. Alárendelt az, aki valamely előjáróhoz szolgálati beosztás alapján — akár ideiglenes jelleggel is — be van osztva.
137. Közvetlen előjáró — az alá- és fölérendeltségi viszonyban — az alárendelthez legközelebb következő előjáró.
138. A belügyminiszter, a belügyminisztériumi államtitkár, a belügyminiszter-helyettesek, az országos parancsnok, helyettese előjárói valamennyi tűzoltónak.

A fővárosi, a megyei tűzoltóparancsnok és helyettese előjárója a fővárosban, a megyében levő tűzoltóság egész személyi állományának.

A megyei városi, megyei városi-járási, városi, városi-járási, fővárosi kerületi, járási, üzemi tűzoltóparancsnok, üzemi tűzoltó őrsparancsnok, kirendeltségvezető és helyetteseik előjárói a parancsnokságuk egész személyi állományának.

A tűzoltóparancsnokságok osztály-, önálló alosztály-, alosztály- és csoportvezetői előjárói viszonyára az egyes beosztásoknál meghatározottak érvényesek.

Feljebbvalók és alacsonyabb rendfokozatúak

139. Feljebbvaló az, akinek magasabb rendfokozata van, s előjáró—alárendelt viszony nem áll fenn.
140. Rangidős az, aki az azonos rendfokozatot előbb érte el.

Előjárói viszonyba lépés

141. Ha egymásnak alá nem rendelt tűzoltók együtt látnak el szolgálatot, és közülük parancsnok nincs kijelölve, előjáró a magasabb beosztású, egyforma beosztás esetén a magasabb rendfokozatú, illetve azonos rendfokozat esetén a rangidős.
142. Meghatározott időtartamra és működési területre ideiglenesen előjárói viszonyba lép az, akit az előjáró erre felhatalmaz.

143. A feljebbvaló és a rangidős előjárói viszonyba köteles lépni, ha:

- a) a tűzoltó törvényellenes magatartást tanúsít, illetve tevékenységet fejt ki,
- b) a tűzoltó viselkedésével botrányt okoz, vagy olyan cselekményt követ el, amely a tűzoltóság tekintélyét sérti,
- c) a tűzoltó szakszerűtlen intézkedése azonnali beavatkozást tesz szükségessé.

Az előjárói viszonyba lépést egyértelműen és határozottan ki kell jelenteni: „Közlöm Önnel, hogy előjárói viszonyba lépek, utasításomat hajtsa végre!”

144. Az előjárói viszonyba lépés, nem jelenthet a szolgálati ténykedésbe való indokolatlan beavatkozást.
145. Aki előjárói viszonyba lépett, annak az ilyen minőségben megkezdett, vagy átvett intézkedést be kell fejeznie.
146. Aki előjárói viszonyba lépett és akivel szemben előjárói viszonyba léptek, erről tegyen jelentést közvetlen előjárójának. E célból kölcsönösen jegyezzék fel egymás nevét, rendfokozatát és beosztási helyét.
147. Polgári ruhás feljebbvaló és rangidős, magát előre igazolva léphet előjárói viszonyba.

Az előjáró kötelességei

148. Az előjáró szervezze, irányítsa és ellenőrizze alárendeltjei munkáját. Ennek során vegye figyelembe és mérlegelje alárendeltjei javaslatait.
149. Hatáskörén belül önállóan intézkedjen, követelje meg alárendeltjeitől, hogy pontosan és időben teljesítsék szolgálati kötelességeiket.
150. Az előjáró köteles a kiadott parancsai, utasításai és egyéb intézkedései végrehajtását ellenőrizni.
151. Ismerje alárendeltjei képességeit, jellemét, tulajdonságait, egészségi állapotát, életkörülményeit, részükre szükség szerint nyújtson segítséget.

152. Nevelje alárendeltjeit a tűzoltói hivatás szeretetére és a szolgálati feladatok maradéktalan teljesítésére.
153. Alárendeltjeivel szemben legyen igazságos, gondoskodjék arról, hogy alárendeltjei képességeiknek és adottságaiknak megfelelően vegyék ki részüket a szolgálatból.
154. Mutasson példát a szolgálat ellátásban, a politikai és szakmai ismeretek elsajátításában, magánéletében.
155. Biztosítsa alárendeltjei jogait és jogos érdekeinek védelmét.
156. Ismerje a vezetése alá tartozó szerv létszámát, valamint a felszerelés mennyiségét, állapotát, használhatóságát.
157. Eltávozása (működési területének elhagyása) esetén — amennyiben nincs kinevezett helyettese — jelölje ki helyettesét. Ha ez valamilyen okból nem történt meg, a legmagasabb beosztású, vagy legmagasabb rendfokozatú beosztott vegye át a vezetést.
158. Legyen határozott, óvja meg tekintélyét.

Az alárendelt kötelességei

159. Az alárendelt, ellentmondás nélkül köteles teljesíteni az előljáró parancsait.
160. Az alárendelt, a kapott parancsot és egyéb kötelességeit a legjobb tudása szerint, maradéktalanul és időben hajtsa végre.
161. Tisztelje előljáróit és feljebbvalóit. Tartsa meg az udvariasság és a tiszteletadás szabályait.
162. Támogassa előljáróját tevékenységében, a fegyelem fenntartásában.
163. Gondoskodjon a tűzoltóság tulajdonában álló felszerelések és eszközök védelméről, rendeltetésszerű használatáról, karbantartásáról.
164. A tűzoltó közvetlen előljárónak haladéktalanul, de legkésőbb szolgálatának letelte előtt — illetve az eseményt követő szolgálati napon — jelenteni köteles:
 - a) az új szolgálati feladatkörének átvételét,

- b) az áthelyezését, vezénylését, szabadságának megkezdését, és befejezését,
 - c) a szolgálatbalépését akadályozó körülményt (betegség, stb.),
 - d) a személyi, családi körülményeiben és képzettségében beállt változást,
 - e) a lakóhelyének (lakcímének) megváltozását,
 - f) a fenyítését, illetve annak letöltését, ha azt nem a közvetlen előljáró szabta ki,
 - g) ha bűncselekmény, szabálysértés, vagy fegyelmi vétség miatt, vele szemben intézkedés történt,
 - h) a tudomására jutott bűncselekményt, szabálysértést, vagy fegyelmi vétséget, továbbá
 - i) mindazon eseményeket, amelyeket parancsok, utasítások, vagy szabályzatok, jelentési kötelezettségként meghatároznak.
165. Az alárendelt, jelentését, kérelmét, panaszát szóban adja elő közvetlen előljárójának. Írásbeli jelentést akkor tegyen, ha ezt külön utasítások előírják, ha parancsot kap rá, vagy ha az ügyben magasabb előljáró intézkedik, illetve ha a szóbeli jelentéstételben akadályozva van.

A parancs, utasítás adásának és végrehajtásának rendje

166. Ezen szabályzat alkalmazása szempontjából:
- a) a parancs meghatározott cselekvésre, magatartásra való felszólítás, melyet az előljáró, a szolgálati és egyéb feladatok végrehajtása érdekében, szóban, vagy írásban ad ki,
 - b) az utasítás valamely cselekvés, eljárás, magatartás módjára, célszerű végrehajtására vonatkozó — írásban vagy szóban adott — irányító rendelkezés.
167. A szolgálati út, a szolgálati ügyek intézésének az a módja, amelyen a parancsok, az utasítások és a szolgálati ügyiratok az előljárótól az alárendelthez, illetve a jelentések, a

kérelmek és a panaszok az alárendelttől az előljáróhoz jutnak, a közbe eső előljárók útján.

168. A szolgálati utat, lehetőleg mindenkor meg kell tartani. A parancsokat, utasításokat általában a szolgálati út megtartásával kell kiadni. A szolgálati út megtartása indokolt, halaszthatatlan esetben mellőzhető.
169. Az alárendelt, a szolgálati út mellőzésével kapott parancsot és végrehajtását a közvetlen előljárójának is jelentse.
170. A tűzoltó, a parancs megértését „értettem” szóval jelentse.
171. Indokolt esetben az előljáró, a parancs megismételtetésével győződjék meg arról, hogy az alárendelt azt megértette-e. Távbeszélőn, rádióan adott parancs esetében — szükség szerint — visszahívással, a forgalmazás szabályai szerint visszaismétléssel kell meggyőződni a parancs megértéséről, illetve a parancsadó parancsadási jogosultságáról.
172. A magasabb beosztású előljáró parancsát, az alacsonyabb beosztású előljáró nem változtathatja meg, kivéve, ha azzal súlyos és veszélyes helyzetet hárít el.
173. A parancs végrehajtását, a parancsot adó előljárónak jelenteni kell.
174. Ha a parancs végrehajtásában az alárendeltet elháríthatatlan akadály gátolja, ezt a körülményt jelentenie kell a parancsot adó előljárónak.
175. A parancs végrehajtását meg kell tagadni, ha a parancs nyilvánvalóan:
 - a) ellentétben áll az esküben vállalt kötelezettségekkel,
 - b) törvényt sértő.A parancs végrehajtásának megtagadását a parancsot kiadó előljárónak jelenteni kell.
176. A parancs teljesítése előtt az alárendelt ellenvetést csak akkor tehet, ha a parancs teljesítésének, az előljáró előtt ismeretlen akadályai vannak. Ha az előljáró az ellenvetést nem fogadja el, a parancsot végre kell hajtani.
177. Ha a tűzoltó más előljárótól olyan parancsot kap, amely akadályozza őt az előbb kapott parancs végrehajtásában,

jelentse ezt a körülményt az újabb parancsot adó előljárónak. Ha az utóbbi ennek ellenére is követeli parancsának végrehajtását, az utóbb kapott parancsot kell végrehajtani. A parancsot végrehajtó, jelentse ezt a körülményt, az első parancsot adó előljárónak. Ebben az esetben a felelősség az első parancs teljesítésének elmulasztásáért, az új parancsot kiadó előljárót terheli.

A parancs végrehajtását mindkét előljárónak jelenteni kell.

178. A parancsot az érintettekkel ismertetni kell.

Jelentkezés ellenőrzések alkalmával

179. Az ellenőrzésre érkező előljárónál a tűzoltóparancsnok, illetőleg a szolgálatot ellátó beosztott jelentkezni köteles. A szolgálatot ellátó jelentse a szolgálata alatt észlelt fontosabb eseményeket, a tett intézkedéseket, a feladatai végrehajtásának helyzetét.

180. Amennyiben a felsőbb szervtől ellenőrzés céljából nem előljáró érkezik, a tűzoltóparancsnok akkor köteles jelentkezni, ha az ellenőrző nála magasabb, vagy vele azonos rendfokozatú. Amennyiben a felsőbb szervtől érkező nem előljáró és alacsonyabb rendfokozatú, az ellenőrző köteles jelentkezni.

181. Az ellenőrzést végző, csak az ellenőrzött parancsnok útján intézkedhet, kivéve, ha a késedelem a szolgálatra hátránnyal járna.

Tiszteletadás

182. A tiszteletadás a fegyelem, az egymás iránti kölcsönös megbecsülés és udvariasság kifejezése.

183. Az egyenruhát viselő tűzoltók találkozásukkor kötelesek egymásnak tiszteletadást teljesíteni. Az alárendeltek és az alacsonyabb rendfokozatúak előre tisztelegjenek. Az azonos rendfokozatot viselők — ha nincsenek előljárói viszonyban — kölcsönösen tisztelegjenek egymásnak.

184. A tiszteletadás szempontjából, a tiszti iskolásokat a tiszt-helyettesekkel szemben, rangidősnek kell tekinteni.
185. Az egyenruhát viselő tűzoltók kötelesek tiszteletadást teljesíteni a Belügyminisztérium szerveinek azonos, vagy magasabb rendfokozatú, egyenruhát viselő tagjainak, valamint a személy szerint ismert, polgári ruhás elöljáróinak.
186. Kötelező a tiszteletadás az egyenruhát viselő tűzoltó részére:
- a) fegyveres erők, a fegyveres testületek és a rendészeti szervek csapatzászlói előtt, ha ott díszőrség áll,
 - b) a népek és hazánk szabadságáért, függetlenségéért, a társadalmi haladásért elesett magyar hazafiak és más népek harcosának síremléke, emlékműve előtt, ha ott díszőrség áll,
 - c) a zárt kötelékben vonuló tűzoltó vagy BM alakulatnak,
 - d) ha a zenekar valamely állam himnuszát vagy az Internacionálét játsza,
 - e) a fegyveres erők, a fegyveres testületek és a rendészeti szervek egységei által kísért temetési menetnek.
187. Zárt egységben tiszteletadást kell teljesíteni:
- a) a fegyveres erők, a fegyveres testületek és a rendészeti szervek csapatzászlói előtt,
 - b) a hősi halottak síremlékei, emlékművei előtt,
 - c) a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa elnökének, elnökhelyetteseinek,
 - d) a Minisztertanács elnökének és elnökhelyetteseinek,
 - e) a Magyar Népköztársaság belügyminiszterének, belügyminisztériumi államtitkárának és belügyminiszter-helyetteseinek, a Minisztertanács Tanácsi Hivatala elnökének és helyetteseinek,
 - f) a tűzoltóság és a Belügyminisztériumhoz tartozó szervek csapatainak, az egymással való találkozáskor,
 - g) a fegyveres erők, a fegyveres testületek és a rendészeti szervek egységei által kísért temetési menetnek,

h) ha a zenekar valamely állam himnuszát, vagy az Internacionálét játsza.

188. Az egyenruhát viselő tűzoltók és a tűzoltó csapatok, az Alaki Szabályzat előírásainak megfelelően kötelesek tiszteletadást teljesíteni.

189. A szolgálati helyiségbe belépő elöljárót, feljebbvalót, a benntartózkodók vezényszó nélkül, felállással üdvözölgék, majd a legmagasabb beosztású, rendfokozatú, vagy rangidős jelentkezzék az elöljárónál.

190. A tisztek foglalkozásain, gyűlésein, értekezletein az elöljáró érkezésekor és távozásakor „Tiszt elvtársak!” vezényszót kell adni. Azokon az összejöveteleken, ahol tisztek és tiszthelyettesek vannak együtt, „Elvtársak!” vezényszót kell adni.

A vezényszóra vigyázz állást kell elfoglalni.

191. Az alárendelt, az elöljárót jelentkezés, találkozás esetén szóval nem üdvözölheti. Az elöljáró üdvözlésére „Erőt, egészséget!” köszöntéssel kell válaszolni, hozzátéve az elöljáró rendfokozatát, vagy beosztását és az „elvtárs” szót. Az elöljáró távozásakor az alárendelteknek „Viszontlátásra!” szóval, a rendfokozat, vagy beosztás megnevezésével és „elvtárs” szóval kell válaszolni.

192. Az egymást ismerő, polgári ruhát viselő tűzoltók és a polgári ruhát viselő tűzoltó a személy szerint ismert egyenruhás tűzoltót, a polgári életben szokásos módon üdvözölje.

193. Nem kell tiszteletadást teljesíteni:

— tűzoltás és kárelhárítás közben,

— járművezetés közben,

— műhelyben, szertárban, laboratóriumban, híradóhelyiségben,

— étkezéskor és étkezésre kijelölt helyen,

— hálóteremben a takarodótól az ébresztőig,

— betegszobában, kórteremben,

— ünnepségen, előadáson, párt- és tömegszervezeti rendezvényen,

— tűzoltó taktikai gyakorlat közben,

- tűz- és káresethez történő vonulás és bevonulás közben,
- temetési menetben,
- tisztálkodó helyiségben (mosdó, fürdőszoba stb.),
- közforgalmú járművön utazáskor,
- szórakozóhelyen.

Titoktartás

194. A tűzoltó őrizze meg az államtitkot és a szolgálati titkot.
195. A titoktartás megsértésének minősül az államtitok és a szolgálati titok jogosulatlan megszerzése, felhasználása, illetéktelen személy részére hozzáférhetővé, illetve az illetékes részére hozzáférhetetlenné tétele.
196. A titoktartási kötelezettség akkor is fennáll, ha a tűzoltó a tűzoltóság kötelékéből kiválik.
197. A titoktartási kötelezettség alól a vonatkozó rendelkezésekben megjelöltek felmentést adhatnak.
198. Nem kell a titoktartási kötelezettség alól felmentést kérni és adni, ha a tűzoltótól ügyészség, bíróság, vagy más hatóság, a tűzoltói intézkedésre vonatkozó olyan adatokat, tényeket kér, amelyeket tűzoltói jelentés vagy egyéb irat formájában az illető hatóság megkapott.

Kiképzés, továbbképzés, önképzés

199. A kiképzés, továbbképzés és önképzés során a tűzoltók az esküben vállalt kötelezettségek teljesítéséhez, a szolgálat ellátásához szükséges politikai és szakmai képzettséget, általános műveltséget és fizikai erőnlétet szerzik meg.
200. Az előljáró kötelessége, hogy alárendeltjeit képzettségük állandó növelésére, fizikai képességeik fokozására ösztönözze.
201. A tűzoltó, nem a tűzoltóság által szervezett oktatásban, csak az illetékes előljáró engedélyével vehet részt.

202. Az alárendelt, tanulmányi eredményét félévenként, illetve vizsgaidőszakonként köteles jelenteni előljárójának.

A tűzoltó nyilvános működése

203. A tűzoltó rendszeresen, vagy időszakosan megjelenő lapnak, vagy más sajtóterméknek engedély nélkül szerkesztője, belső, vagy külső munkatársa nem lehet.
204. A tűzoltó szakmai, műszaki, irodalmi munkát, előadást, tájékoztatást (amely a tűzoltóság munkáját érinti) csak előzetes engedéllyel tehet közzé, illetve adhat.
205. A tűzoltó, a fegyveres erők, a fegyveres testületek és a rendészeti szervek lapjaiban, irodalmi és művészeti termékeit közzéteheti. Ha a közlemény tűzvédelmi vonatkozású, akkor a közzétételre az illetékes parancsnoktól (vezetőtől) előzetesen engedélyt kell kérni.
206. Kulturális és egyéb hasonló jellegű műsorokban egyenruhában történő nyilvános szerepléshez, az illetékes parancsnoktól (vezetőtől), írásban engedélyt kell kérni.

Házasságkötés

207. A tűzoltóknak, a házasságkötéshez és az élettársi kapcsolat létesítéséhez az illetékes parancsnoktól (vezetőtől), írásban engedélyt kell kérni.
208. A házasságkötés engedélyezésével kapcsolatos eljárást a Személyzeti Munka Rendje határozza meg.

Ajándék, jutalom elfogadása

209. A tűzoltó, külső szervtől jutalmat csak a Személyzeti Munka Rendjében meghatározottak szerint fogadhat el.

Mellékfoglalkozás gyakorlása

210. A tűzoltó másodállást, mellékfoglalkozást, vagy egyéb kereső foglalkozást, csak a vonatkozó külön utasításban meghatározott esetekben vállalhat, az illetékes parancsnok (vezető) engedélyével.

Öltözködés

211. Az egyenruhás kategóriába sorolt tűzoltó, szolgálatban egyenruhát köteles viselni. Részére a polgári ruha viselését — kivételes esetben — a parancsnok (vezető) engedélyezheti.

Az egyenruha viselés szabályait az Öltözködési Szabályzat tartalmazza.

A tűzoltó egyenruhát külföldön csak az országos parancsnok engedélyével viselhet.

212. A tűzoltó legyen mindig tiszta, ápolat. Haja olyan rövid legyen, hogy a sapka szegélyétől lefelé haladva fokozatosan csökkenjen a haj és a nyak érintkezéséig.

A tűzoltó szakállt nem, de ápolat bajuszt viselhet. Oldalszakála a fül közepével egy-magasságig terjedhet.

Szolgálati hely elhagyása

213. A tűzoltó, szolgálati vagy lakóhelyét csak parancsnoka engedélyével hagyhatja el.

214. Az engedélyt a parancsnoktól szolgálati jegyen, vagy szóban kell kérni és meg kell jelölni a tartózkodás helyét, valamint annak időtartamát.

Laktanya- (körlet-) rend

215. A laktanya és a körlet (továbbiakban: laktanya) a tűzoltóság elhelyezésére (szolgálatellátására) használt épület, épü-

letcsoport, helyiség, terület, illetve ezek közvetlen környéke (beleértve a tűzoltók ideiglenes szállását is).

216. A tűzoltóparancsnok felelős a laktanya rendjéért.
217. A laktanyában elhelyezett személyek, felelősek annak rendeltetésszerű használatáért, tisztaságáért, a berendezési és a leltári tárgyak épségéért, valamint az egyéni felszerelések állapotáért.
218. A laktanya helyiségeinek rendeltetését a tűzoltóparancsnok határozza meg.
219. A laktanya épületének átalakítása csak a fővárosi, megyei tűzoltóparancsnok hozzájárulásával, a szolgálat érdekeinek megfelelően történhet.
220. A laktanya egyes helyiségeit a rendeltetésének megfelelően kell használni.
221. A laktanya tűzvédelmi szabályait a parancsnok határozza meg, amit az állománnyal ismertetni kell.
222. A laktanya utcai bejárati ajtaja felett a külső homlokzaton — a vonatkozó szabványban meghatározott — „Tűzoltóság” feliratú világító testet kell felszerelni.
223. A laktanya utcai bejárati ajtójánál — megfelelő magasságban — jól látható helyen a tűzoltóparancsnokság megnevezését tartalmazó, a Népköztársaság címerével ellátott ovális alakú táblát kell elhelyezni.
224. Az ügyfelek és a látogatók fogadása csak a tűzoltóparancsnok által erre a célra kijelölt helyiségben és meghatározott időben történhet.
225. A laktanyában helyiségeknek lakás céljára történő igénybevételehez a fővárosi, megyei tűzoltóparancsnok, csak kivételesen indokolt esetben járulhat hozzá.

SZOLGÁLATI JOGOK ÉS KÖTELESSÉGEK

Szolgalati jogok általában

226. A tűzoltót, feladatai ellátásával kapcsolatban ugyanaz a büntetőjogi védelem illeti meg, mint a hivatalos személyt.

Egyenruha viselési jog

227. A tűzoltó, az Öltözködési Szabályzatban foglaltak megtartása mellett, jogosult a tűzoltóság részére rendszeresített egyenruházati cikkek viselésére.
228. A nyugállományba helyezett tűzoltó csak külön engedéllyel és a meghatározott esetekben viselhet egyenruhát.

Illetményre való jog

229. A tűzoltót — a vonatkozó rendelkezésekben meghatározottak szerint — rendfokozatának, beosztásának, szolgálati idejének megfelelő illetmény illeti meg.

Pihenéshez, szabadsághoz való jog

230. A tűzoltót, szolgálatának letöltése után — külön rendelkezésben megállapított — szabadidő (pihenési idő) illeti meg. Ha szabadidejében igénybe veszik, részére más megfelelő szabadidőt kell biztosítani. Ha erre lehetőség nincs, a meghatározott díjazás illeti meg.
231. A tűzoltót, a külön rendelkezésekben meghatározott szabadság (évi, tanulmányi, egészségügyi, jutalom, rendkívüli) illeti meg, amelynek igénybevételét a parancsnok (vezető) engedélyezi.

232. Az évi szabadságot, előre elkészített éves szabadságolási terv szerint kell kiadni. A szabadságolási tervet szolgálati érdekből, továbbá indokolt kérelemre az előljáró megváltoztathatja, illetve a szabadságon levő tűzoltót visszarendelheti.

Egészségügyi ellátásra való jog

233. A tűzoltót — a vonatkozó külön jogszabályban és rendelkezésekben meghatározottak szerint — egészségügyi és szociális ellátás illeti meg.

Nyugellátásra való jog

234. A szolgálat felső korhatárát elérte, vagy a szolgálatra alkalmatlanná vált tűzoltó — a vonatkozó jogszabályok és rendelkezések szerint — nyugdíjra jogosult.

Kérelemre és panaszra való jog

235. A tűzoltó, szolgálati- és magánügyében kérelmét, panaszát, a szolgálati út megtartásával terjesztheti elő.

236. A kérelmet a közbeeső parancsnok, előljáró minden esetben köteles a döntésre jogosult parancsnokhoz (vezetőhöz) — állásfoglalásának csatolásával — felterjeszteni.

237. Azt a tűzoltót, aki kérelmével, panaszával, a szolgálati utat indokolatlanul megkerüli, fegyelmi felelősségre kell vonni.

238. A panaszt írásban vagy szóban kell megtenni. A szóban tett panaszt jegyzőkönyvbe kell foglalni. Csoportosan, névtelenül, vagy mások nevében panaszt tenni nem szabad.

239. Több tűzoltó közös kérelmét — a szolgálati út megtartásával — két rangidős terjessze elő.

240. Az alaptalan panaszt — indoklással — el kell utasítani. Az olyan tűzoltó ellen, aki tudatosan hamis panaszt vagy beadványt nyújt be, a Fegyelmi Szabályzat rendelkezései szerint eljárást kell indítani.

241. A fegyelmi fenyítés elleni panasz esetén a Fegyelmi Szabályzat szerint kell eljárni.
242. Azt az előljárót, aki a panaszt, vagy beadványt benyújtó alárendeltjével szemben igazságtalanul, vagy jogtalanul járt el, a Fegyelmi Szabályzat rendelkezései szerint felelősségre kell vonni.

A munkakör átadásának-átvételének szabályai

243. A munkakör átadás-átvétel az érvényben levő rendelkezések, valamint az előljáró utasítása szerint történjen. Az átadás-átvételtől jegyzőkönyvet kell készíteni.

Szolgálati kötelességek

Szolgálati intézkedések

244. A tűzoltó köteles intézkedni, ha az állampolgárok életét és javait, a népgazdaság vagyonát tűzveszély fenyegeti. Az intézkedési kötelezettség a szolgálatban nem levő tűzoltóra is vonatkozik, ha a szolgálatot teljesítő tűzoltó nincs jelen, vagy ha a szolgálatban levő tűzoltó az intézkedést megtenni nem tudja.
245. A tűzoltó, szolgálati intézkedése során legyen határozott, körültekintő és udvarias, tartsa meg a törvényességet. Szükség esetén vegye igénybe rendőr közreműködését.

A tűzoltósághoz tartozás igazolása

246. Az egyenruhában intézkedő tűzoltó — annak kívánságára, akivel szemben intézkedik — köteles nevét, rendfokozatát és szolgálati helyét közölni, illetve igazolványát felmutatni.
247. A polgári ruhában intézkedő tűzoltó, intézkedése előtt köteles tűzoltó igazolványát felmutatni.

Jelentés

248. A tűzoltó, a tűzvédelmi ügyekkel összefüggő intézkedéséről, megfigyeléséről és a mások által közöltekről, köteles

előjárójának jelentést tenni. Fontosabb esetben, vagy utasításra, a jelentést írásban is meg kell tenni. A jelentés rövid, szabatos, tárgyilagos legyen.

249. A tűzoltó, köteles jelentést tenni, az általa észlelt és figyelmeztetéssel meg nem előzhető, vagy meg nem szüntethető tűzvédelmi szabálysértésről. A jelentés világos, szabatos és pontos legyen, hogy annak alapján a parancsnok a szükséges intézkedést, szabálysértési feljelentést megtehesse.

Felvilágosítás

250. A tűzoltó köteles a hozzáfordulónak az államtitok és a szolgálati titok megőrzése mellett,
— a tűz- és káreset megelőzésével és
— a tűzjelzéssel
kapcsolatban kért felvilágosítást megadni.

A felvilágosítást kérőnek a tűzoltó köszönjön, az egyenruhás tűzoltó tisztelegjen. A kért felvilágosítást röviden, határozottan és érthetően adja meg.

Segítségnyújtás

251. A tűzoltó az arra rászorulóknak köteles segítséget nyújtani, vakokat, egyéb testi fogyatékosokban szenvedőket és más rászorulókat a közlekedésben, a forgalomban támogatni.
252. A tűzoltó a rászoruló személyt (személyeket) köteles elsősegélynyújtásban részesíteni, illetve a veszélyeztetett helyről való eltávolításáról gondoskodni. Minden ilyen esetben gondoskodjon orvos, vagy a mentők értesítéséről.

Ha az orvos, vagy a mentők értesítését nem maga végzi, az értesítő nevét, lakcímét jegyezze fel.

Figyelmeztetés

253. A figyelmeztetés olyan megelőző intézkedés, amit a tűzoltónak, a tűzvédelmi szabálysértés megelőzése, illetve tűzvédelmi szabályt, előírást sértő, kisebb jelentőségű cselek-

mény (pl.: tiltott helyen dohányzás, tűzrakás, nyílt láng használata, stb.) esetén kell alkalmazni. A figyelmeztetés legyen határozott, udvarias és minden esetben tartalmazza:

- a figyelmeztetett személy megszólítását,
- azt a körülményt, hogy őt figyelmezteti és
- azt a felszólítást, hogy a figyelmeztetés okát nevezett szüntesse meg.

254. A figyelmeztetésről — ha azt a tűzoltó szükségesnek tartja — a hely, idő, személy és ok megjelölésével előljárójának tegyen jelentést.

Igazoltatás

255. A tűzoltó, rendőr segítségével igazoltassa azt a személyt, akivel szemben intézkedést, vagy jelentést kíván tenni.

256. A tűzoltó igazoltasson akkor is, ha vele egyenrangú, vagy nála alacsonyabb rendfokozatú tűzoltó fegyelmezetlen, vagy botrányos magatartást tanúsít. Állapítsa meg a személyi adatokat és szólítsa fel a szabálytalanság, vagy a botrányos magatartás megszüntetésére. A személyazonosságot a szolgálati igazolvány alapján ellenőrizze.

257. Ha az igazoltatott személy, botrányos viselkedését a figyelmeztetés ellenére sem szünteti meg, vagy megtagadja személye igazolását, rendőr segítségét kell igénybe venni.

258. Ha a fegyelemsértő magasabb rendfokozatú, fel kell kérni a fegyelemsértés megszüntetésére. Ha a feljebbvaló, a felkérés ellenére sem szünteti meg a szabálytalanságot, kérni kell a szolgálati igazolvány felmutatására.

A szolgálati igazolvány felmutatásának megtagadása esetén azonnal jelentést kell tenni az illetékes tűzoltóparancsnokságnak (ügyeletnek) a szükséges intézkedés megtétele érdekében.

Az igazoltatást végző tűzoltó, az eseményről köteles jelentést tenni — szükség esetén írásban — a közvetlen parancsnokának.

Az eskü szövege:

„Én,, a dolgozó magyar nép fia esküszöm, hogy a Magyar Népköztársaság Alkotmányához, törvényeihez és a Minisztertanács rendelkezéseihez híven, becsülettel teljesítem kötelességemet. Elöljáróim és feljebbvalóim parancsainak engedelmeskedem.

Esküszöm, hogy hazámnak, a szocializmust építő Magyar Népköztársaságnak, dolgozó népünk hatalmának és rendjének hűséges és tántoríthatatlan őrzője és védelmezője leszek minden ellenséggel szemben, ha kell, életem és vérem feláldozásával is.

Esküszöm, hogy elöljáróinkat, zászlóinkat és elvtársaimat megvédem, felszereléseinket és egyéb eszközeinket el nem hagyom. A szolgálati ismereteket elsajátítom. Példaadóan viselkedem és a fegyelmet minden törvényes eszközzel fenntartom. Alárendeltjeimről legjobb tudásom szerint gondoskodom, őket öntudatos hazafiakká és a proletár internacionalizmus harcosává nevelem.

Az állami és más népi vagyont megőrzöm és megőriztetem. Az államtitkot és a szolgálati titkot híven megőrzöm.

Szolgálatban és szolgálaton kívül egyaránt népünk igaz fiához méltó módon viselkedem, becsülettel élek és halok.

Ha pedig a törvényeket megsértem, eskümet megszegem, sújtson a Népköztársaság törvénye és dolgozó népünk megvetése.”

N A P I R E N D

	Ráfordítási idő órában
A készenléti szolgálat váltásához előkészület, váltás (06.00 és 08.00 óra között)	2
Kiképzés, továbbképzés	6
Testnevelés	1
Szerek, felszerelések, elhelyezési körlet tisztít- ás, javítás, karbantartás	3
Étkezési idő (reggeli, ebéd, vacsora)	2
Készenléti pihenő (22.00 órától)	7
Parancsnok által meghatározott foglalkozás	3

Megjegyzés: Ezen időrenden belül folyamatosan kell biztosítani az ügyeleti és az őrszolgálatot.

A KÉSZENLÉTI SZOLGÁLAT VÁLTÁSÁNAK RENDJE

A készenléti szolgálat váltásának (a továbbiakban: váltás) kezdetét csengővel kell jelezni, amelyre az átadó és az átvevő szolgálati csoportot a szerparancsnokok (a rangidős szerparancsnok-helyettesek) vonuló öltözetben (csizma, sisak, mászóöv), sorakoztassák a váltásra kijelölt helyre, az ezen melléklethez tartozó ábra szerint.

Az átadás-átvételt a szolgálatparancsnokok végzik. Azokon az egységeken, ahol a szolgálatparancsnok nem 24/48 órás szolgálati rendszerben látja el a szolgálatot, a váltás rendjében meghatározott; átadó-átvevő parancsnoki feladatokat a szerparancsnokok látják el.

A szerparancsnokok (szerparancsnok-helyettesek) ellenőrizték a beosztottak ruházatát, egyéni felszereléseit, majd jelentsék az átvevő parancsnoknak, hogy a készenlét a váltásra felsorakozott.

Az átvevő, átadó parancsnokok foglalják el kijelölt felállítási helyüket, majd a szolgálatot átvevő parancsnok „Jó reggelt elvtársak!” köszöntéssel üdvözlje a beosztottakat, akik „Erőt, egészséget (hadnagy) elvtárs!” köszöntéssel válaszoljanak. Ezt követően az átvevő parancsnok olvassa fel a szolgálatba lépők szolgálati beosztását és a szabadnapokra (szabadnapra) távozók szabadidejükből történő szolgálati kirendelését. A beosztottak „Értem” szóval, a beosztás, a szolgálat (hely, idő) megisméltésével vegyék azt tudomásul. (Pl.: „Nagy Péter tiz. I/2-es!” Nagy Péter tiz.: „Értem. I/2-es”. Vagy „Kovács János őrm. Pesti Színház. 18.30 óra!” Kovács János őrm.: „Értem. Pesti Színház. 18.30-óra!”.)

(A 8 órás szolgálati rendben foglalkoztatott szolgálatparancsnok esetén a szolgálati beosztás és a szolgálati kirendelés felolvasása után a szolgálatot átvevő szerparancsnok kérjen engedélyt az átadás, átvétel megkezdésére.

A szolgálatparancsnok adja meg az engedélyt, szükség szerint tartson eligazítást. Az engedély megadása, illetve az eligazítás után, az átvevő szerparancsnok adjon parancsot: „A szolgálat átadására, átvételére oszolj!” vezényszóval. Ezt a vezényszót — ha a szolgálatot átvevő, átadó parancsnokok nem szolgálatparancsnokok — az átvevő szerparancsnok adja ki.

A vezényszó elhangzása után a beosztottak adják, illetve vegyék át a szerbeosztásukhoz tartozó felszereléseiket. Ha az átvételkor minőségi, karbantartási hiányosságokat észlelnek, azt jelentsék a parancsnoknak. A beosztottak tevékenységét a szerparancsnokok (szerparancsnok-helyettesek) ellenőrizték, majd jelentsék az átvevő parancsnoknak a szerek, felszerelések átadását, átvételét, ezt követően a szerparancsnokok (szerparancsnok-helyettesek), beosztottak folyamatosan foglalják el eredeti felállítási helyeiket.

Az átadásnál, átvételnél tapasztalt hiányosságok megszüntetésére az átadó parancsnok intézkedjen. Ha a hiányosság rövid idő alatt nem szüntethető meg, akkor az átvevő parancsnok köteles az intézkedésre. A tapasztalt hiányosságokat be kell jegyezni a szolgálati naplóba.

Az átvevő, átadó parancsnokok írják alá a szolgálati könyveket, majd az átvevő parancsnok adjon utasítást a híradóügyeletesnek a váltás befejezésének csengőjelzésére. A csengőjelzésre az átvevő parancsnok helyettese vezényeljen: „Váltás! Vigyázz! Oszolj!”-t. A vezényszó elhangzása után az új készenlét beosztottai szolgálati beosztásuknak megfelelően helyezték el egyéni felszereléseiket a gépjárműn.

A váltás után a szolgálatparancsnok, illetve szolgálatparancsnokok jelentsék az egységparancsnoknak a váltás végrehajtását, a szerek, felszerelések átadásánál, átvételénél tapasztaltakat.

A készenléti szolgálatot átadó beosztottak egyéni felszereléseiket helyezték el a kijelölt helyen, majd az Öltözködési Szabályzatban meghatározott öltözetben szabadnapra távozhatnak.

Az őr- és híradószolgálatosok váltása a felállítási helyen, illetve a híradóügyeleti helyiségben történjen.

Az átadás, átvétel végrehajtását az átadók jelentsék a szolgálatot átvevő parancsnoknak.

A VÁLTÁS FELÁLLÍTÁSI RENJÉNEK ÁBRÁJA

ÁTVEVŐK

1. gjm. fecskendőre 2., 3., gjm. fecskendőre
beosztottak

Különleges
felszerelésekre
beosztottak

..... További különleges
felszerelésekre
beosztottak

I/4 II/1 II/2 II/3

gkv. 3 4

szer. pk. I/1 I/2 I/3

szer. pkh. 1 2

— 43 —

Átvevő pk.

Átadó pk.

8 órás
szolg. pk.

2 1 szer. pkh.

I/3 I/2 I/1 szer. pk.

4 3 gkv.

II/3 II/2 II/1 I/4

További különleges
felszerelésekre
beosztottak

Különleges
felszerelésekre
beosztottak

2., 3., gjm. fecskendőre 1. gjm. fecskendőre
beosztottak

ÁTADÓK

A KÉSZENLÉTI SZOLGÁLAT OKMÁNYAI

Szolgalati napló

Foglalkozási napló

Esemény napló

Meghallgatási könyv

Külső szolgálat nyilvántartása

Szabadság nyilvántartás

Személyi Nyilvántartó

A tűzoltással, kárelhárítással és képzéssel kapcsolatos parancsok, utasítások és szabályzatok gyűjtője

A HÍRADÓÜGYELET NYILVÁNTARTÁSAI, OKMÁNYAI

Káresetfelvételi tömb

Tűzjelzőn történő bejelentkezések nyilvántartása

Távbeszélő hibabejelentések nyilvántartása

Távmondattal könyv

Út- és vízelzárások nyilvántartása

Tűzcsap hibabejelentések nyilvántartása

A BM TOP Központi Ügyelet Ügyrendjének 5. sz. melléklete alapján, a híradóügyelet ügyrendjében meghatározott iratok.

TARTALOMJEGYZÉK

I. rész

Általános rendelkezések

II. rész

A tűzoltóság szervezete, irányítása, feladata, működése és szolgálati tagozódása

	Oldal
A tűzoltóság szervezete, irányítása és feladata	3
Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnokság	4
BM TOP osztályvezető, önálló alosztályvezető	5
BM TOP alosztályvezető	5
Fővárosi, megyei tűzoltóparancsnokság	6
Fővárosi tűzoltóparancsnokság osztályvezető, önálló alosztályvezető, megyei tűzoltóparancsnokság csoportvezető	6
Fővárosi tűzoltóparancsnokság alosztályvezető	7
Megyei városi, megyei városi-járási, városi, városi-járási, fővárosi kerületi, járási tűzoltóparancsnokság	7
Üzemi tűzoltóparancsnokság	7
Üzemi tűzoltó őrsparancsnokság, kirendeltség	7
A tűzoltóság szolgálati tagozódása és főbb feladatai	8
Tűzmegelezési szolgálat	8
Tűzoltási, kárelhárítási szolgálat	8
A napirend, munkarend általános szabályai	10
A készenléti szolgálat váltása (őrségváltás)	10
A készenléti szolgálatot ellátók	11
Szolgálatparancsnok	11
Szerparancsnok	12
Szerparancsnokhelyettes	12
A készenléti és egyéb gépjármű vezetője	13
Gépkezelő	13
Kismotorfecskeendő-kezelő	13
Készenléti szolgálatra beosztott tűzoltók	14
Híradóügyeletes	14
Ügyeleti szolgálat	15
Egyéb szolgálatok	15
M és RBV szolgálat	16
Képzési szolgálat	16
Személyügyi szolgálat	16
Anyagi-műszaki és pénzügyi szolgálat	17

Egészségügyi szolgálat	17
Irodai szolgálat	17

III. rész

A tűzoltóság tagjainak kötelessége

A tűzoltó általános kötelességei	18
A tűzoltó magatartása szolgálatban és szolgálaton kívül	18
Elöljárók és alárendeltek	21
Feljebbvalók és alacsonyabb rendfokozatúak	22
Elöljárói viszonyba lépés	22
Elöljáró kötelességei	23
Az alárendelt kötelességei	24
A parancs, utasítás adásának és végrehajtásának rendje	25
Jelentkezés ellenőrzések alkalmával	27
Tiszteletadás	27
Titoktartás	30
Kiképzés, továbbképzés, önképzés	30
A tűzoltó nyilvános működése	31
Házasságkötés	31
Ajándék, jutalom elfogadása	31
Mellékfoglalkozás gyakorlása	32
Öltözködés	32
Szolgálati hely elhagyása	32
Laktanya- (körlet-) rend	32

IV. rész

Szolgálati jogok és kötelességek

Szolgálati jogok általában	34
Egyenruha viselési jog	34
Illetményre való jog	34
Pihenéshez, szabadsághoz való jog	34
Egészségügyi ellátásra való jog	35
Nyugellátásra való jog	35
Kérelemre és panaszra való jog	35
Munkakör átadásának-átvételének szabályai	35

Szolgálati kötelességek

A szolgálati intézkedések	36
---------------------------------	----

A tűzoltósághoz tartozás igazolása	36
Jelentés	36
Felvilágosítás	37
Segítségnyújtás	37
Figyelmeztetés	37
Igazoltatás	38
1. sz. melléklet	39
2. sz. melléklet	40
3. sz. melléklet	41
4. sz. melléklet	44
5. sz. melléklet	45